

STYRINGSGRUPPEMØTE**Landstrømsforum – elektrifisering av skipsfarten**

Sted og tid:

NEK, TEAMS webmøte

6. mars 2026, kl 09:00 – 11:00

Medlemmer:

Innkalt til styringsgruppemøte		Rolle	Til stede
Myrseth, Bjørn	DSB	Medlem	
Løe Halvorsen, Marie	Elektroforeningen EFO	Medlem	
Frank Jaegtnes	Elektroforeningen EFO	Medlem	X
Knain, Merete	Enova	Medlem	X
Forsnes Jahn, Andreas	Enova	Medlem	
Kaaløy, Christine	Fornybar Norge	Medlem	
Erdal, Kenneth	Kystrederiene	Medlem	
Wiggen Kamstrup, Claus	Kystverket	Medlem	X
Aanensen, Leif	NEK	Styringsgruppeleder	
Røed, Arild	NEK / Forumsleder	Forumsleder/sekretær	X
Sjøvik Hanstad, Jon Steinar	NHO Elektro	Medlem	
Skotland Heen, Christer	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	Medlem	
Eik, Arne	Norsk Industri	Medlem	X
Rolland, Kristoffer	Norsk Industri	Medlem	
Litsheim, Arnt-Einar	Norske Havner	Medlem	X
Ken Flydalen	Reenergy	Medlem	X
Yndesdal, Runar	Sjøfartsdirektoratet	Medlem	X
Bjørklund, Anita	Statens Vegvesen	Medlem	
Siemens Energy / NEK	Thomas Høven	Arbeidsgruppeleder	X

X = Til stede

Sekretær: Arild Røed

Dagsorden:

- 1) **Åpning**
- 2) **Endringer i styringsgruppen**
- 3) **Godkjenning av referat fra forrige møte (Vedlegg A)**
- 4) **Grønt skipsfartsprogram – Pilotstudie – Veikart for landstrømsinfrastruktur**
Arbeidet med piloten er godt i gang. Prosjektleder Thomas Høven gir oss en statusoppdatering.
- 5) **Gjennomgang av porteføljen av veiledere**
Trenger noen av veilederne revisjon? Hva mangler vi? Det har vært mye fokus på fartøy. Pilotstudien i GSP fokuserer på landinfrastrukturen. Burde forumet laget en teknisk veileder parallelt med pilotstudien?
- 6) **Informasjon og diskusjonsdag**
Oppsummering fra informasjonsdagen til forumet 5. mars.
- 7) **Andre aktiviteter 2026**
Diskusjon om hva forumet bør fokusere på. Vi tar opp idéopversikten og har en åpen diskusjon.
Underliggende punkter som kan ha betydning:
 - Nylig publiserte IEC/IEEE 80005-3 Lavspenning
 - Har det vært nok fokus på den enklere 250A løsningen som forumet tidligere har beskrevet
- 8) **Orienteringssaker**
 - a) Status Veileder om Tauebåter
 - b) CharIn «Task force marine»
- 9) **En runde rundt bordet. Aktuelt, behov, trender og prioriteringer**
- 10) **Møteplan 2026**
- 11) **Eventuelt**

1 Åpning

Forumsleder Arild Røed åpnet møtet og ønsket velkommen. Leder at styringsgruppen Leif Aanensen var dessverre forhindret fra å være til stede.

2 Endringer i styringsgruppen

Styringsgruppen ønsket Frank Jaegtnes velkommen. Han vil erstatte Marie Loe Halvorsen midlertidig.

3 Godkjenning av referat (Vedlegg A)

Referat fra møtet 2025-11-28 ble godkjent. Referatet legges ut på forumsidene.

4 Grønt skipsfartsprogram – Pilotstudie – Veikart for landstrømsinfrastruktur

Prosjektleder Thomas Høven presenterte status i pilotstudien. Prosjektleder meddelte at prosjektet har kommet i gang og at det er enighet om hvilke arbeidspakker det er behov for. Det har imidlertid tatt vesentlig lengre tid å få på plass de menneskelige ressursene som er nødvendig for å etablere alle arbeidspakkene. Flere av arbeidspakkene er nå etablert og er i gang, men fortsatt er ikke alle tilstrekkelig bemannet og noen er ikke i gang. Særlig viser det seg vanskelig å engasjere netteierne, noe som overrasker.

Følgende momenter ble notert fra diskusjonen:

- Relatert til elforsyning og nett er det begrenset engasjement. Se nasjonal transportplan for bedre forankring.
 - Har vi fått frem problemstillingene godt nok?
 - NVE burde være mer involvert
 - Det kan være aktuelt å kontakte koordinator-tjenester. Nettselskapene **Tensio**, **Elvia** og **Lnett** har tatt en ledende rolle i utviklingen av "Nettselskapet som energikoordinator", et pilotprosjekt lansert høsten 2023 for å øke nettutnyttelsen og håndtere kapasitetsutfordringer.
 - go:LEIF prosjektet er ferdig, og rapporten forelå i desember 2025. Den inneholder mye åpen informasjon som kan brukes i studien. go:LEIF sluttrapporter | Innovatum Science Park
 - EFO jobber mye med landstrøm for mindre båter.
-

5 Gjennomgang av porteføljen av veiledere

Arild Røed gikk gjennom veilederne som er gitt ut av forumet og idélisten i prosjektoversikten.

Følgende momenter ble notert fra diskusjonen:

- En av tre eiere av infrastruktur får økonomi i landstrømsprosjekter. Forumets arbeid kan med fordel også se til økonomiske sider ved landstrøm.
 - Gjenbruk av batterier i båter kan bli et meget viktig tema, ikke minst med tanke på sikkerhet.
-

- Kan forumet bidra noe til underlag for eventuelt støtteprogram for ladeanlegg for fartøy med bruk av MCS.
- Det kan være formålstjenlig på egnet tidspunkt å sette opp et eget møte for å diskutere hva som kreves av kompetanse for å levere et MCS-anlegg.
- Styringsgruppen ba forumsleder utarbeide et prosjektforslag for landstrømsinfrastruktur i Havner.
- GSP Piloten kan foreslå ladekorridorer
- GSP Piloten bør også omtale fritidsbåter
- Mange fartøy går kun til private havner. Hva kan rederiet gjøre for å sikre seg landstrøm i større private havner. Trengs det nasjonal regulering?

6 Informasjon og diskusjonsdag

Arild Røed orienterte om informasjonsdagen som ble gjennomført 5. mars. Møteformen fungerte bra der Thomas Høven og Arild Røed snakket seg gjennom forumets aktiviteter og status, samt svarte på spørsmål.

7 Andre aktiviteter 2026

Arild Røed gikk gjennom ideoversikten og fremhevet at nå som IEC/IEEE 80005-3 for lavspenning er publisert, kan det bli aktuelt å revidere en del av de andre veilederne og se nærmere på om det er behov for presiseringer i forbindelse med implementering og bruk av standarden i Norge.

Videre ble det også satt søkelys på den enklere 250A kontaktløsningen som forumet tidligere har spesifisert. Denne løsningen trenger antageligvis mer omtale.

Ellers ble det notert flere punkter under sak 5 som er relatert til ideoversikten.

8 Orienteringssaker

Veileder for Tauebåter er tekniske sett ferdig fra arbeidsgruppen. NEK må nå ferdigstille publikasjonen etter høringsuttalelser og sette siste frist for eventuelle innvendinger mot publisering.

Forumet fortsetter å følge arbeidet i Charin Task force marine. Denne gruppen er særs viktig for å implementere MCS i maritime miljøer. Konklusjoner i denne gruppen kan påvirke alt fra tekniske løsninger og kunne avdekke faktorer som det er viktig å ta hensyn til.

9 En runde rundt bordet. Aktuelt, behov, trender og prioriteringer

Frank Jaegtnes informerte om at Elektroforeningen gjennomfører et rundebord om maritim elektrifisering av fritidsbåter og mindre yrkesbåter 24 mars fra 12-16 på Skøyen i Oslo. Medlemmene av styringsgruppen ble invitert til å delta.

10 Møteplan 2026

2026-06-05, kl 09:00 – 11:00

2026-09-11, kl 09:00 – 11:00

2026-11-27, kl 09:00 – 11:00

11 Eventuelt

Ingen saker

